

A MUNKA

XVI. évfolyam, 34. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1938 augusztus hó 20

A szentistváni és Kölcsey ünnepségről.

Bensőséges áhitattal és összefogott magyar szívek melegével áldozott szombaton, augusztus 13-án Salgótarján megyei város és környéke közönsége első királyának, Szent Istvánnak, halálának kilencszáz éves fordulója alkalmából. Esti félkilenc órákor ezrekre menő tömeg lepte el a város főterét, hogy hitet tegyen itt, a csonka végeken, a magyarság lángeszű és szent Demiurgosza előtt. Egyesületek zászlói vették körül a főteret, a bejáratánál felállított pódiumot, melyen helyet foglalt a salgótarjáni dalosok százhatvan tagja, egyesített kara, előtte a bánya-zenekarral s az egésztest festői elrendezésben koszorúzták a cserkész és levették színes lampionjait s a kivonult egyenruhás bányászok lámpáinak lángja. A Szent Imre hegyen misztikus fényben ragyogott a kálvária harmas keresztje, alatta a trianoni sirunkat jelképező barlanggal, melynek száján az elszakított területek fehér fénye annál komorabb sötétségbe borította a csonkagság területét gyászunkra való állandó emlékeztetőül. A kezdet előtt az Égiek képviselőiben feltűndöklött teljes díszben a hold is, ezüstöt hintve a méltóságos komolysággal várakozó közönségre.

Ebben az ünnepi hangulatban szólalt meg a Kálvária felől a busz magyarországi hangszere, a tárogatón keresztül a „Magyarok Védasszonyához” szóló, ősi ének: „Boldogasszony, Anyánk, régi nagy Pátronánk...” Kár, hogy az álmás épülete nagyrészt felfogta a szép tárogatószólt, alig engedve át belőle egynehány hangfoszlányt. Annál magasabban hatott a bánya-zenekar kíséretében a százhatvan dalos ajkáról felhangzó „Magyar Hísekegy”, mely szívét áttűtő, megrázó szépséggel öntötte el a mélységes csendet.

A harmadik szám volt: „Részletek Erkel F. Bánk bán” című operájából, melyet a kitűnő bánya-zenekar adott elő nála mindig tapasztalt felkészültséggel. Szinte éreztük a magyar Genuusz szárnyalását fel az ég felé s lelkünk vele emelkedett fel a Magasságba, hálát rebege az Istennek, bőkezű géniuszáldásáért.

Ezt követte az egyesített dalárdák által énekelt: „A, hol vagy, magyarok tündöklő csillaga...”, melyben az igazi római és magyar kereszténység egyszerre tört az égre. Mintha vérzivataros századok mélysegeiből jajaigott, sirt volna fel ez az ének a lelkünkben eleven gyászoként költözött be minden panasz, fájdalom, szépséges szomorúság. Éreztük, hogy átjár, megboroztat, lever és fölmagasztal egyszerre panaszos, szivig ható keserve. Talán soha nem szolt át-ütöbben a magyar szívekhez, amelyek újra gyászos öltözetben sir-

„Szépasszony”.

Nemrégien résztvettem falun egy családi ünnepen, melyen jelen volt több, vidéki urifamília. Természetesen a résztvevők között akadt jóegynéhány csinos asszony és bájos leányka, akik szépségüket nem a mai, modern idők találmányainak s a kozmetikai szalonoknak köszönhetik, hanem Istennek s a természet követelte egészséges életmódjának. Kozmetika éppen csak annyi volt rajtuk, amennyit inkább talán abból a divat által megkívánt, kényeszerűségről kente magukra halvány diszkrétívál, hogy „meg ne szólják” őket. A társaságban volt többek között egy fiatal kispolgári családból származó „ifjú óriás” is, aki a frissen szerzett „doktor”-ságot fűrészeltette, pesti jogászokdását fiogtattva nyeglekedett a hölgyek között s osztogatta az asszonyoknak a „szépasszony”, a lányoknak meg a „kis nő” címet, amíg sorra le nem forrázták érte.

Nem tulajdonítottam az egyébként jóvaló fiatalember ezen nyeglekedésnek különösebb fontosságot, inkább szálnalmat éreztem iránta, hogy tanulmányain kívül csak ekkorika társadalmi műveltségre tehetett szert, valószínűleg rajta kívül álló okokból s nem is tenné szavá a nyilvánosság előtt, ha utólag nem kellett volna felfigyelnem arra, hogy ezt a „szépasszony” megszólított már listáságunk többé-kevésbé jóínevetjei s általában használat, akárcsak a szolgál s öntudatos emberhez nem méltó „alázatos tisztelettel”-et s ami még szembetűnőbb volt, hogy ezt a nyegle megszólított ifjú hölgyeink rendreutasítás nélkül, egész természetesen el is fogadják.

A fővárosi, tulzoltan liberális sajtó és a háboru utáni, óriási dagadt demokráciánk rohamosan általánosított és lezüllesztette az utóbbi két évtizedben mindazt, ami évszázadokon át kiváltságos, tisztelettel, tekintélytől és tekintélytörő volt. A Rozgonyi Cicellék, Kanizsay Dorottyak, Petróczy Katák, a közelmult Tormay Ceciliék, tehát a hősnők, pedagógusnők, író- és költőnők „nagy-

asszony” címe, kiknek hűsége, okossága, erénye s szépsége olyan híres volt, mint a magyar férfiak vitézsége, lovagiasága és bátorsága, lassan elértéktelenedett, akárcsak a „tekintetes” cím s nem az erény, tudás, s szellemi magaslatok, hanem inkább a gazdasági felcsiperedés fokmérőjévé vált. Egyszerre rá kellett eszmélnünk, hogy milyen sok „nagyasszony”-unk van, mint ahogyan elürösödött az „uriaszony” és „urilány”, aki már meg tudta venni az olcsó műsümet, harisnyát, lakk- és antilopcipőt s fejére a tisztes kendő helyett „kalapot” biggyesztett.

A „nagyasszony” cím fogalma a demokratikus ködbe veszett, a „tekintetes asszony” tekintélye devalválódott mindenki „nagyasszony asszonyává”, le egészen az egyébként tiszteletreméltó foglalkozási piaci árusnőig s a szegény, munkára utalt bejáró- vagy mosónőig. Mindenki „nagyasszony asszony” és „urilány” lett, aki megvette s magára öltötte az áruházak occsáit s „nagyasszony” maradt legjobb esetben az, aki tisztességgel megőrizte nagy- és dedányait, sokszor drága pénzbe kerülő, viseletét.

Miután így mindenki „nagyasszony asszonya” demokratizálódott, szükségessé vált ismét egy megkülönböztetés s az egykori „nagyasszony”-ból „szépasszony” lett. Szépasszony lett az agyonkozmetikázott, lokálokban mulatozó, brüsszsalónokban lebzselő, keze s lába körmet vérnyomra lakkozó, koktailtól mindennap elmámorosuló s utána émléző „jó pola nő”, akinek az utóbbi években fellendült idegenforgalom révén külföldre is annyira eljutott a „híre”, hogy a magyar nő „szépségéről és kellemességéről” már csak kicsinyt és nyelvel csettintve beszélnek a külföldi férfiak s „varázslatos vonzerejéről” értékmérő takaság forognak közszejön.

S erre jön a mai fiatalasszony nem jelentéktelen száma, a kitömött vállakkal s kidomborított mellekkel a kabátban, a

borotvaesre vasalt nadrággal, amire a mai nők szintén nem jelentéktelen száma meghívta és elbűvölve csicsérgi: „nett fiu” s ezzel a kvalifikációval minden valóban csinos s jampecsemének szokatlan, harmatos archibórú vidéki asszonyt megítizel a „szépasszony” jelzővel.

Tagadhatatlan, hogy a külföldi, amikor ellátogat székelyvárosunkba, nagyban találkozik ott a fánna szerinti „szépasszonyokkal”, vagy pedig saját hazájában akad össze velük s nem latolgatja, hogy a Budapestről, vagy Magyarországról származott nő lelkisége magyar-e, mint ahogyan a békeidőkben sem kutatják a leánykereskedelemtől által exportált „hungarikák” és „vengerkák” magyar lelkiségét s vérbeliségét, elég bizonyítvány volt, ha pár szót gagyogott magyarul s elutalta táncolni a „tsardas”-t.

Hála Istennek, hogy a valóság óriási többségben mégis mást mutat. A magyar lelkiséggel áthatott asszonyaink, ha úgy külsőleg, mint lelkileg, gyönyörűek is, még se „szépasszonyok”. Ezek önmaguknak, férjüknek és gyermekeiknek élő s a hitves és anya nehézségekkel viselő komoly léttársak és dolgozó nők, akik végzik a házimunkát, nevelnek gyermekeket, karitatív szolgálatokat tesznek a nagy részük ezenfelül még tanít az iskolában, vagy hivatalba jár, vagy ipari munkával igyekszik férje gondjait megosztani. Szóval: egészen mással foglalkozik, mint amivel a liberális sajtó és a demokrácia igyekezett őt dicsimimuszokban „szépasszony” előkelősíteni. Ne féljenek attól a mi szerényen és erősen dolgozó asszonyaink, hogy a „szépasszony” jelző nélkül nem vesszük észre, mi férfiak, a szépségüket. Az ilyen asszony, még ha a természet nem is ajándékozta meg előnyös külsővel, akkor is szép, sőt gyönyörű, mert magából sugározza ki az ember legragyogóbb ékességét: a lelki szépséget.

Ezuton hivom fel figyelmét a magyar, vidéki, tisztességes, uri gondolkozású ifjúságnak a „szépasszony”, „kis nő” s „jó pola nő” valódi jelentőségére s kérem őket, tartózkodjanak ezektől a jelzőktől nemcsak a szemlélőszembeni megszólításoknál, de az egymásközötti beszél-

nak Előtte, a magyarság nagy Törítője és Törvényhozója előtt, aki Krisztus szelid hitét ezer évünk legnagyobb államférfiainak szigorúval párosította, a szentistváni gondolatban egyszersmind népet és az itt, a Dunavölgyében vele sorsközösségben élő népeket örökre testvéreké tette. Fölbúgó akkordjaiban egymásra találva, egymás felé ölelkezett minden magyar, imádja bár Istenét, ősei hitének különböző tradíciója szerint.

A magyar lelkeknek ekkora átitatottságában lépett a pódiumra Vilmon Gyula dr. m. kir. tisztiorvos, a Salgótarjáni Balassa Bálint Társaság elnöke s mondotta el ünnepi megemlékezését Szent Istvánról, az Országalapítóról, a Hittérítőről, a bölcs s előrelátó Politikusról s ezer éven át tündöklő nagyságáról. Szinte láttuk a Szent Király messzi századok homályából felénk világító alakját, amint kitárt karjaival nemzetét védelmezni a sorcsapásoktól.

A retorikai ékítványekkel sürrün diszitett, mélyreható igazságot tartalmazó beszéd telítettségbe hatatosan illeszkedett bele a dalosok ajkáról feltörő: „Hazám, hazám, szegény magyar hazám...” kezdetű dal panaszos siralma, hogy utána annál lelkesebben emelte fel a tarjáni völgyből a magyar szíve-

ket s vigye magával a csonkatarárokon tulra a biztatást az elszakított testvéreknek: Nem, nem nyugodtunk bele a Szent Király birodalmának megcsonkításába, testvéreink, magyar véreink idegen járom alatti szenvedésébe: Nem, nem, soha!

Ezzel befejeződött a Szent István király emlékünnepe s kezdetét vette Kölcsey Ferenc, halhatatlan költőnk, halálának százéves fordulójának megünneplése. A szónoki emelvényen Röder Alfréd, a Balassa Bálint Társaság zeneművészeti szakosztályának elnöke, ismertette Kölcsey Ferencet a költőt, a nyelvújítót és a nagy magyart. Utána Koltay Imre, a Balassa Bálint Társaság titkára szavalt a nemzeti imádságunkat: a Himnusz. Művészi előadásában gyönyörűen domborodott ki a költemény imádságos áhitata. Majd utána felhangzott bánya-zenekari kísérettel a százhatvan dalos ajkáról énekben is a Himnusz s ebbe a felemelő, lélek átforgató áhitatba kapcsolódott bele Isten házainak harangjai, muzsikájukkal kitöltve a völgykatlan éterét s megtelítve a hallgatók lelkét Isten és Haza szeretettel s bizakodó reménységgel.

A magasztos ünnepélyt a város felkérésére a Salgótarjáni Balassa Bálint Társaság rendezte meg teljes önzetlenséggel s ezzel

ujabb bizonyítékát szolgáltatva annak, mennyire szükséges és nélkülözhetetlen a város kulturális fejlődésében vállalt missziója és célkitűzése. A műsor szakavatott összeállítás és egymásutáni, zökkenés mentes levezetése s általában a mindenre kiterjedő figyelem őszinte dicséretet és elismerést érdemelt ki.

A Hísekegyet Ursutz József acélgyári ének- és zenekari karnagy, a szentistváni éneket Vilezzál Antal hírschgyári dalárda karnagy, a „Nem, nem, soha”-t Csánády Miklós r. kath. olvasóköri karnagy s a zenekari számot és a Himnusz Vilezzál Richárd bánya-zenekari karnagy vezényelte. Az egyesített énekkart, az acélgyári dalárda, a bánya-telepi iparos dalkör, a hírschgyári és a r. kath. olvasóköri dalárdák dalosai képezték. A tárogató szólt Molnár Pál jászotára. Hálát és köszönet minden szereplőnek, a rendezésben közreműködőnek és az ünnepély anyagi és erkölcsi előmozdítóinak.

Egyedül elszomorító csak az volt, hogy a város főterét körülvevő házak ablakai, két ház kivételével, előzetes felkérés dacára sötétlen meredtek az ünnepélyre s még elszomorítóbb, hogy ebben példát mutatott a polgárságnak két állami intézmény épülete. (-ny.)

getésekben is. Disztingváljanak a címzésben, megszólításokban, viselkedésben s ne majmolják megmondatlanul a jampecnyegeseket. Védjük meg inkább a magyar nő jó hírnevét, ezzel tartoznak

elsősorban édesanyjainknak, másodsorban a lovasias magyar szellemnek s önmaguknak is, mert a jövődombeli feleségek tisztességét, erényességét és büszséget védik meg ezáltal! (—ny.)

Negyvenezer munkásifjú parlamentje aug. 20—21-én Budapesten.

Három hónappal ezelőtt vitte szét a posta a Kat. Legényegyletek Orsz. Szövetségének 360 testvéregyletét a Szövetség hivatalos lapját, az „Új Nemességet”, amelyben meghirdeti az első keresztény nemzeti munkásifjúsági parlamentet.

Negyvenezer munkásifjút vall magának a létszáma legnagyobb, lélekre legerősebb magyar munkásifjúsági szövetség, a Kat. Legényegyletek összessége. Kevesen tudják Sálgótarjánban, hogy ez a mozgalom közel egy évszázad óta minden erejét arra fordítja, hogy a magyar munkásifjúság szaktudását elmélyítse, világnézetét kialakítsa s így azt a nemzet számára értékesse tegye. A legényegyleti munkásifjúság célja: készülni az életre, az életharcra. Készülni arra acélkemény jellem és istenfől lélek kiformálásával. Készülni rá tökéletes és versenyképes szakmai képzéssel és az élet egész területére kiterjedő sok tudással és intelligenciával. Ki nem látja be a legényegyleti nevelésnek és célkitűzésnek nemzetfenntartó fontosságát éppen napjainkban, amikor a jellemformálás és férfivá válás korában izgatóssal vonják el a munkásifjúságot az egyéniség kialakításának munkájától és beledobják a napi pártpolitika kicsinyes és feleltelen harcaiba.

Az a tény, hogy a legnehezebben szereshető ifjúsági rétegből negyvenezer sorakoznak a legényegyleti eszme kibontott zászlója alá, szebb jövőnek fényét vetni előre. Azt bizonyítja, hogy a marxizmus napja végleg leáldozóban van a magyar műhelyek, s gyárak felett, mert a munkásifjak már új napra néznek, azt a hitvallást követik, amelyre Szent István építette fel a magyarság jövőjét. Ha a legényegyleti nevelés lelki és szellemi eredményeit keressük, akkor elegendő rámutatni arra, hogy az aranykoros mestereknek, nemkülönben a keresztény iparos és munkásmozgalmaknak legkiválóbb képviselői évtizedek óta a legényegyleti iskolából kerülnek ki. Egyik-másik városunkban olyan nagyszabású internátusa (videki munkásifjak részére) és székháza van a Legényegyletnek, amilyenrel kevés magyar szervezet dicsekedhetik.

„Az ország sorsa irányítóinak, de a magyar közvéleménynek is érdemes felfigyelnie erre a szentistváni magyar munkásifjúsági parlamentre!” írja dr. Kózi

Horváth József. Heleken keresztül élénk szellemi munka folyt a helyi legényegyleti szervezetekben s az Orsz. Szövetség központi irányítása mellett maga az ifjúság dolgozta fel a kenyérgépezés, önállósítás, családalapítás, továbbképzés, érdekképviselet, kulturális igények, társadalombiztosítás stb. fontos problémáit. A 360 egylet gyűlésein átszélte magát az egyletek kiküldöttjei Budapestre viszik és az aug. 20—21-én az Újváros-báza közgyűlései termében megtartandó országos munkásifjúsági parlament elé terjesztik. A parlament határozatait az aug. 21-én, a Hercegprímás és a Miniszterelnök jelenlétében, a Vigadóban

tartandó nagygyűlésen ismertetik a parlament szónokai a nyilvánossággal és a kormányhatalom képviselőivel. A parlament anyagát memorandumban nyújtják át a kormánynak.

A Sálgótarjáni Északi Kat. Legényegylet is több taggal képviselteti magát a 2 napos parlamenten. Örömmel s büszkeséggel hozza tudomására a Legényegylet Sálgótarján mt. közönségének az egyletet ért nagy kitüntetés, hogy az országos viszonylatban is jelentős munkásifjúsági parlament egyik legfontosabb tárgykörének parlamenti előadójaul György Jánost, a Sálgótarjáni Északi Kat. Legényegylet dékánját kérték fel.

Midőn e tudósítással felhívjuk Sálgótarján mt. közönségének figyelmét az első keresztény nemzeti munkásifjúsági parlamentre s hirt adunk fiatal egyletünknek ért nagy kitüntetésről ezúton is kérjük a fentiekben megismert legényegyleti célok legteljesebb megvalósítása érdekében a megértőbb s áldozatkészebb erkölcsei s anyagi támogatást!

Az Északi Kat. Legényegylet Elnöksége.

Egyirányú közlekedés.

Csak néhány éve szüntették meg a fővárosi hidakon a gyalogosok egyirányú közlekedését, amely bizonyára azért volt rendszerezve, hogy a hidvámost el ne lehessen „bliccelni”. Megszűnt a hidvám, az egyirányú közlekedés azonban továbbra is élt még egy ideig, míg a főváros bőséges vezetősége rá nem jött, hogy ennek az avult tradíciónak már a gyökere is kiszáradt s azóta a hidakon is, az alagutakon is azon az oldalon megy mindenki, amelyiken valakivel nem akar találkozni, vagy éppen találkozni akar.

A főváros egyre növekvő jármű, különösen pedig gépkocsiforgalma azonban főként az utkereszteződéseknel igen sokszor oly baleseteket okozott, — bár az uttesten való egyirányú közlekedés: „jobb-ra mellőz, balra térj!” szabálya nemcsak ott, de még az országutakban is érvényben van, — hogy lassan rájötték, hogy az egyirányú közlekedésnek ma már más értelmezést kell adni s azt ezen érteleme szerint kell végrehajtani, ha el akarják kerülni, hogy villamos és gépkocsi, vagy a gépkocsi mind sűrűbben egymásba ne rohanjanak.

Nekem, mint a provincián élő és legelőbbször gyalogjáró polgárnak nem fáj a fejem a budapesti rendért, attól sem tartok, hogy gyalogjárásban rángatóz valami rosszul kormányzott jármű, hacsak fel nem tér az aszfalt. Nincs is itt a provinciákban akkora forgalom, hogy a sarkokon forgalmi rendőroket kellene

kiallítani, de mindaddig nem bírtam elfelejteni azt a két összeütközést, ami itt Tarjánban időbelileg ugyan egymástól nagy, de térbelileg elég közel történt s mindkettő azonos terepadottságok mellett. Leikiismeretem megnyitására tehát az avult, de a poraiból a fővárosban új életre támadt, és alkalmazott szabályokból tépőrengéseim között kiáramtattam azokat a szabályokat, amelyek meggyődésem szerint alkalmazmak helyi viszonylatban, hogy a gyalogos emberen kívül a járműves ember is minél kevesebb oly véletlennek legyen kitéve, amely a nyaka közt zúdíja a szerencsétlenséget, vagy esetleg az életét is áldozatul kívánja.

Ezek a szabályok sorbavéve a következők:

A Fő-utcán nem engedném meg, hogy a gépkocsik 30 km-nél nagyobb sebességgel haladjanak, s ha ezt a vezető áthágja, olyan büntetést szabnék rá, hogy a legközelebbi alkalommal reméltem kapná vissza a kezét, ha a motort nagyobb sebességre akarná hajszolni. Mellékutakban ez a sebesség legfeljebb 10 km lehetne. Hogy ezt betartassák, figyelmeztető táblák szükségesek az utcákon az idegenek számára. Így sebesség mellett hacsak a vezető el nem bámul, okvetlenül le tudja fékezni a járművét (a kerékpárosok részére, akik rendszerint az acélgyárból jöve vad vágatással és előre nem nézve, tömegekben nyargalnak át a Fő-utcán, legfeljebb 8 km. sebességet engedélyez-

nek) még összeütközés, vagy gázolás előtt, hacsak a másik fél által szándékosan okozott akadály nem kerül eléje. (Értem ezalatt a másik jármű vezetőjének a vezetésben való járatlanságát, vagy a másik fél győgyithatalan süketiségét, esetleg néhány méterre korlátozott rövidlátását, vagy valami öngyilkossági szándékhoz hasonló lelki defectust, ami a jármű elé hajtja őt.)

A Fő-utcáról a mellékutakba, vagy ezekből a Fő-utcára közlekedő járművek számára előírnám, hogy:

a) A Fő-utcáról a Piacra csak a Piac déli oldalán, a Piacról a Fő-utcára csak a Piac északi oldalán szabad kijönni.

b) A Mérég-utca csak behajtani szabad a Fő-utcáról, a Fő-utcáról kijönni nem szabad.

c) A Fő-utcáról az Erzsébet-térre csak az Erzsébet tér déli, (Takarekpénztár előtti) oldalán, az Erzsébet térről a Fő-utcára (vagy a Pecska-utcára is) csak az Erzsébetter északi oldalán szabad behajtani. Ellenkező irányú közlekedés tilos.

Ha ezek a közlekedési rendszabályok életbe lépnek, úgy nem fog előfordulni oly összeütközés, amely az elmúlt 10 esztendőben éppen a jelzett helyeken fordultak elő s amelyekből csupán véletlen szerencse, hogy az érdekeltek közül valaki halálos sérülést nem szenvedett.

Az egész rendszabály keresztülvitele néhány jelzőlába és a rendelkezést meg nem tartókra esetleg kiszabandó büntetésbe kerül, ezzel szemben a járművel közlekedő közönség épp úgy, mint a gyalogos megmenekül a szerencsétlen véletlenektől, jónéhány pengő kitévő kórházi költségétől s egyéb kapcsolattartásoktól.

A mulban történt összeütközés következményeit az érdekeltek majd csak kibeverik, azokon ezekkel a rendszabályokkal segíteni már nem lehet, de ami a jövőben fenyeget, az ellen a védekezés még mindig idősebb.

Ezeket a megoldásokat autósaink, motorosaink ugyanígy látják és a sors iróniája, hogy az, mint magánvéleményt regisztráló beszélgetés, egy nem motoros gyalogjáróban ver visszhangot. Mercuriusz.

Hármas ikrek Macónkán. Macónka községben (Heves m.) Lukács kincstári olajkutató furó-mester feleségének három leánygyermek született 11-én, csütörtökön. A újszülöttek egészségesek, az anya jól érzi magát.

Talált tárgyak. Az Erzsébet téren szebekendőbe kötve, kisebb pénzügyösszeget, az ipartestületi székház folyosóján kisebb összegű pénzt, a vasut melléti stétányon béber felírásu ammuettet találtak. Igazolott tulajdonosai a hivatalos árk alatt a Rendőrkapitányságon átvehetik.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Kópjas lovasok.

Írta: Kisigmándi Géza.

Olyan tükasztáson verte a nap ragyogó sugarai az erdőt, hogy még a madarak is leeresztett szárnyalán pibegtek az ág árnyékában. Annál nagyobb riadalmat kellett az a csipogás, mely délről közeledett a Bakonyi rengetegére fölött. Felröppent madarak hirtelen lecsapódó sunyi surranása és megszükkült feji kányák idegbizsergető káromgása hasagatta hullámzó zarájja a nyárközépe csendjét. Vad-disznó csörtegett a tisztás mentén. Félő rölögése elzavarta a kicsinyeivel bibelődő fácánykúkot. A kassza katonaként rettent fel és amikor a tölgyfák felett körülnézett, lebukott a párházhoz. Valami furcsát láthatott, mert az egész kis család bejutott a bokor aljára puposdó zombékba.

Róka figyelt felülre és amikor beleszimatolt a levegőbe, elcsunyított a sűrű felé. Őz csapat lépegetett az ágak között olyan óvatosan, hogy a szunyókáló nyul csak akkor vette észre, amikor kis hiiján rálepetek kinyújtózott fehérkéses búsó lábára.

Minden élő remegett és fűlelve lapult, bár csak az őzstón sugta meg a közlekedő veszedelmet. Azután meg fenn a felhőtlen kék égen ott keringett a sas. Kifeszített szárnya alig lebbent, mégis uszott a közlekedő világos felett. A mindig éhes vöröses és villogása pontosan jelezte, hogy milyen sebesen közeledik

a robaj, hol reccsen az ág, dobog a pata, süpped a zombók, zizezen az avar és surran a vad.

Bölcény bikát hajszolt egy lovas. Cafatokban szakadozott le a taték ménéjéről, s úgy fujt az üzött vad, mintha feltámadó vihart utánozt volna. De már nagyon sok idő elmult anélkül, hogy kibebédelt volna a nyilólövésnyi távolság az üldöző és a kergetett között.

A tornyos temporu bika kitámozgott a tisztásra és szemközti fordult elenséggével, akinek kezében megvillant a kópja és rezegve-zizegve csapódott bele a vad sörényes szűgyébe.

Véressé vált a bab a bölcény szájában és akkorát bódult rettentő kínjában, hogy megfélemlítette a mént. Talán szembunyányi idő telhetett el, azaltt amíg az ifjú lovas a nyeregkapóhoz kapott, hogy tollas buzogányával sújtson támadójára, melynek barna testéből vérszólóan meredt és ingadozott ki a kópja.

Apró felkunkorodó szarva elől ugrott ugyan a mén és így a levegőbe vészett el a lovas ütése, de mihelyt földet felhasogató lábaival sikerült megállania és a felvert porfelhőben kereste vérborgó szemmel üldözőjét, az egyik fa törzse mellől újabb kópja turdótt a megcsendesült levegőbe. Még azt is lehetett hallani, amikor rosszzanva belesurrant a bórbe, átfurta rengő vállát és úgy meg-ingatta gyorsuló rohanatában, hogy az állat térdre torpant és elnyúlt a földön. Hörögve szállt ki testéből a pára és kilógó fekete nyelvét lilásra festette a vér.

Az ifjú kíváncsián nézett a halálos kópja elindulásának irányába. Félsem-

mel még figyelte ugyan a halódó vadat, de azért, térdével arra felé nyomta a lovát.

— Te vagy Bajk! — szakadt ki belőle a meglepett csodálkozás és helyére akasztotta buzogányát, hogy kezét nyujt hassa megmozdójának.

— Ugyancsak én! — adta vissza a szót a másik. A két mén egymás mellé lépett, a fiatalok meg megölelték egymást.

— Köszönöm — mondta a fekete üstökű olyan egyszerűen, mintha leestett süvegét adta volna fel neki az imént.

— Te is ezt tetted volna Koppány — felelt csendesen a másik. — Hát hogyan szöktél meg ennyire az embereidtől?

— Nem szeretem, ha örökösen a nyomomban ólálkodnak. „Kis ur igit, kis ur amugy”. Minden léptemet vigyázzák, pedig magam is tudok már ügyelni.

— Hát te Bajk...?

— Valahogyan én is úgy vagyok — lökte hátrább a süvegét gyöngyöző homlokáról. — Hanem engem már nem Bajk-nak szólnának édes atyámfia, hanem István-nak.

A bölcény akkor hördült utolsó és így belevészett az a csodálkozó „eja!”, ami a másik ajkán röpített ki.

Ekkorra már a madarak zsongása és a vadak törtétele belehalakult a déli melegbe. Lovaink is behuzódtak az árnyékba.

— Hát akkor mégis igaz — dobálta a szót Koppány kiserkedő bajuszakja alól.

— Mondták, eleinte suttogták, hogy Gécsa fejedelem is leötölte fejét az Új Is-

ten vizével.

— Krisztus nem új, hanem örök és halhatatlan Isten — ellenkezett csendesen az ifjú fejedelemi. — Új nap két fel magyar földön s új szelek nyargalásznak. Nem a napkeleti csodákat várjuk már.

— Miféle nap lehet az, mely nyugaton kél? — biggyesztette ajkait Tar Zerin fia Koppány, aki ugyanannak a fejedelmi törzsnek bajtása, csak arra lent a Balaton ingoványai alatt még a magyar Isten leher báránybörgünys zöld cefrangos táltosai kiáltanak fel az égre.

Az Istvánná lett Bajk, aki tíz évvel ezelőtt még együtt kergette a szivárvány színű lepkét közeli atyjafiával, mely szeretettel megszólalt:

— Krisztus napja nem a mi tudásunk szerint igazodik. Amikor meghalt a szegényfiam —

— Te Bajk! — jajdult fel szinte sirva Koppány — miféle Isten lehet az, akit szegényfiamra szegeztek és ott tehetetlenül vergődve halt meg? Neked soha sem monda senki, hogy a magyar Isten barcos, kemény, bosszúálló?!

Tehetetlen dühében megcsodálta fekete fűrész varcosos fejét és már felíg szerszapsodott mögötte a galy, amikor megemelte kőcsagolása süvegét.

Nem egészen husz esztendő pergett le az idő óráján, amikor a magyar Isten és Krisztus védelmében seregek élén megötköztek a veszprémi várhegy lánkján. István király még a haláló Koppányt sem tudta meggyőzni Krisztus napja mindent felpernző szeretetének csodatevő igazságáról.

Hírek és különféle Dinnyehéj-narancshéj.

„Elcsuszni egy narancshéj”, ki-
tűnő meghatározása ez annak a váratlan
fordulatnak, amikor valami, ami már már
sikerült az embernek, egész csekély,
jelentéktelennek látszó és mégis vesze-
delmes véletlenül kisiklik és meghusul.
Ez a valami, ami már-már sikerül és a
végén elcsuszni egy narancshéj, lehet
magja az életünk, sőt a narancshéjnak
sem kell éppen jelképesnek lennie, lehet
igazi narancshéj, sőt dinnyehéj is.

Csütörtökön láttam az utcán, amint
egy előttem haladó uriember egyszerre
csak megcsuszik, egyik lába hátranyúlik,
majdnem vízszintesen, ugyanakkor a má-
sik lábával, alapos koppanással, térdre
bukik. Eredmény: egy súlyos térdzú-
zás. Alig haladtam száz-kétszáz métert,
ismétlődik az eset. Ugyancsak egy ur
lába alól hirtelen kiszaladt a föld s ha
nincs a kezéigében falkiszögölés, ment-
hetlenül hanyatlagódik. Ilyenkor konst-
antáljai utólag az orvosi vizsgálat a kop-
nyalapi törést, megelőzően azonban
— mint azt rendőri hírekből olvashatjuk —
az áldozat rögtön bekövetkezett halálát.

Az áldozatok, most véletlenül, sze-
rencsén megmenekültek egy térdzú-
zás, illetve derékrándulással, de ami ki-
híján halált, vagy szerencsésebb esetben
súlyos kéz- és lábtörést okozhatott volna,
az, igen, egy-egy eldobott dinnyehéj volt.

Milyen gondolkodásra indító néha
egy ilyen eldobott gyümölcshéj, micsoda
mely szimbólum, mely tényleges dinnye-
vagy narancshéj formájában is! Holben
„Haláltánc” című, negyven képpel álló
rajzorosztában ugyan — tudommal —
nem szerepel az a fajta halál, mely az
utcán dinnye- vagy narancshéj képeben
leselkedik az emberre, de bátran szere-
pelhetne, egészen jól és alaposan kivé-
gezhetni az embert. Ha nem is oly paté-
tikusan, mint a fegyver, ha nem is olyan
fájdalommentesen, mint a morium, de
nem kevésbé biztosan. Csak az a kü-
lönbség, hogy a gyümölcshéj-halált nem
várja és nem akarja az ember, tehát,
mire ráeszmélne, mi történt vele, már
meghalt.

Ez tréfásan hangzik, pedig komoly
dolog, — ott van mögötte az az egész
könyvelmőség, amellyel az egyik ember
a másik ember életét értékeli. Valaki
megeszik az utcán — szezon szerint —
egy dinnyedarabot, vagy egy narancsot
és más valaki belehal, jobb esetben lá-
bát, kezét törí, vagy legjobban esetben té-
rdét zúzza össze, vagy derekát megtrán-
tja, — nem szörnyű ez, nem felháborító?
Nem orgyilkosság, vagy legalább is or-
vátadás ez az életünk, testi éptségünk el-
len? ... Ugy vélem, igen!

Ha pedig az, akkor — azt hiszem —
joggal kérhetem fel a helyről a
Rendőrkapitány urat, szíveskedne
parancsban meghagyni a rendőr-
őrszemeknek, kísérik figyelem-
mel az utcai dinnye- narancsevő-
ket s aki a járdára vagy az ut-
testre hajítja a gyümölcshéját, azt
részletilek erőlyes dorgálásában,
szükség esetén ennél komolyabb
figyelmeztetésben is!

Elvégre célszerűbb preventív intéz-
kedéssel elejét venni súlyos baleseteknek,
mint utólag ismeretlen tettesnek bóját
útni a nyomát. (—dny.)

Eljegyzés. Egres Babit (Zagyva-
pálfalva) eljegyezte dr. Lajthányi László
(Budapest). Minden külföldi értesítés helyett.

Eküvő. Szent István napján d. u.
6 órakor tartják esküvőjüket a jánoska-
ri kápolnában Vízóczki Jozsefka és Ka-
locsai János.

Dr. Kovács Béla balassagyarmati
pénzügyigazgatót a pénzügyminiszter
Pécse helyezte ugyanilyen minőségben.
A megvezerte nagy szeretetnek örvén-
dett igazgatót f. hó 11.-én bankett ke-
retemben bucsúztatta Balassagyarmat városa
és megye társadalma. Beszédet mon-
dott Seress Kálmán dr. b. p. o. íg. b. á.
Kray Pál kanonok-plébános, dr. Baross
József alispán és Blázsi Károly p. ka-
marás hittanár. Az elismerést és szerete-
tel sugárzó üdvözlésekre a távozó pén-
zügyigazgató válaszként meghatóltan, meg-
köszönte a jóakaratu támogatást és meg-
értést, amiben oly felelősségteljes része volt

Magyar tanító tragédiája Romániában.

Mindhiába és mindhasztalan, ha az
Oláhország bilincsei között sinylődő és
vergődő Erdélyre gondolunk, szemünk
könnyekkel telnek meg, kezünk ökölbe
szorulnak s határtalan gyűlölettel gyul-
lad ki a szívünk.

Trianon átka rettenetes keresztje
súlyos teherként nehezedik nemcsak a
Királyhágóntúli területre, hanem a Duna
mentéjében vérző Csonka Magyar-
országra is.

Érezzük, hogy Rákosi Viktornak a
„Korhadt Fakesztek”-ben Erdély föld-
jéről írott drámái, tragédiái, amelyekben
az Oláhország tulkapásai, durvaságai, égbe-
kiáltó gyilkosságai örökítették meg, ame-
lyeket a magyarsággal és a székelységgel
követtek el csak gyöngyei tollal írott szor-
mu valóságok... Mert Oláhországban
ma még borzalmasabban dühög a feke-
vesztett állati ösztön, az elképzelhetetlen
emberi barbarizmus védtelen, ártatlan
magyarokkal szemben, akik áldozati bá-
nyák a Havasalföldről és Moldvából
a Székelyföldre bocsátott oláhok között.

Trianon... Martirológiája minden
nap gazdagodik újabb emlékekkel, ame-
lyek az egébe törnek és kiáltanak boss-
zuért.

Ime a Népszövetség hallja és lássa,

Megbízatus. A m. kir. pénzügy-
miniszter György Sándor p. ü. főtaná-
csot a balassagyarmati kir. adóhivatal
vezetésével bízta meg.

Uj hang a templomban. Jóleső
melegség és áhitat fogta el azokat, akik
Nagyboldogasszony ünnepén, a déli plé-
bánia templom feltüznettes szentmisé-
jén résztvettek. Kellemesen csengő ál-
hangon, magasztos Szűz Mária énekek
énekelt egy bőlgő a kóruson s kísérté
magát az orgonán. Nem tudjuk, ki volt,
de innen köszönjük neki azt a felemelő
érzést, melyben részesített s valóban ko-
moly templomi áhitatba mélyített minket.
Köszönjük ezt neki azért is, mert ilyen
igazi elmélyüléshez az ének szárnyán
csak a legtrikább esetben van részünk a
mi öreg templomunkban. (—dny.)

Szent István ünnepe az acélgyárban. Ezidén is kivonul az acélgyár-
tisztikar és munkásság igazgatójával élén
a templomba, de a zene hangjait a hir-
telen elhunyt Fabini Henrik gyárigazgató
iránti gyász még mindig némaságra készí-
teti. Csak az Olvasógyűlési zászoló megje-
lenését és távozását fogadják a Himnusz
akkordjai, egyébként méltóságjeljes csend-
ben vonul ki az impozáns menet. A tem-
plomban a zenekar Ursutz József karnagy
magyar mise kompozícióját adja elő.

A sokgyermekes anyák napját
ezidén is az előző esztendőkhöz hason-
lóan, Szent István napján d. e. 11. h.-kor
a városkőháza nagytermében tartja meg
városunk társadalma. Ezen ünnepségre
minden érdeklődő szívesen lát a rendező-
ség, amely — bár szűk keretekben —
mindent elkövet, hogy legalább erkölcsi
elismerés jusson azoknak, akiknek gond-
terhes élete a nemzet szempontjából nagy
értéket és elismerést kell, hogy jelentsen.

**A Róm. kath. Olvasókör Da-
lárdájának** külgversenye aug. 14-én
végetért. Nagy izgalom előzte meg a dijk-
iosztást, melynek során a legjobbak: 1. Pus-
kás Ferenc, 2. Járts István és 3. Juhász
József igen értékes díjakat nyertek. To-
vábbi 35 díjjal jutalmazta a rendezőség
verseny sorra következő legjobbjait. Di-
kiosztás után a Dalárda meghitt hang-
ulatban volt együtt a késő esti órákig.

Bányásznap. Szent István kirá-
lyunk ünnepén, ősi bányásznapunk fel-
újításaképpen, bányásznap lesz Salgótar-
jánban. Délelőtt fél tíz órakor zárt sorok-
ban zászló alatt, zeneszóval kivonulnak
a bányászok, a bányatisztviselők, segéd-
tisztok és altisztok együtt az SBTC
sportpályájára, ahol zenés tábori szent-
misét hallgatnak. Ugyanakkor a protestáns
felekezetük saját templomuk istentiszte-
letén vesznek részt. Az istentiszteletek
után ünnepélyes vándoravató lesz a leg-
főbb bányahatóság, az iparügyi miniszter
képviselőjének jelenlétében. Vándorokká
avatták azokat a bányászokat és napidi-
as aknázókat, akik az iparügyi minis-
ter által elrendelt vándoravatóra részt-
vettek s azt sikerrel elvégezték.

hogy mi a Minoritár sorsa az oláh-
országban nemzeti kisebbségek Statutu-
maiban tett ígéretei dacára is!!!

Bedő Albert a Rimamurány Salgó-
tarjáni Vasmű Részvénytársaság salgótar-
jáni acélgyár telepén lévő nepskolájában
tanított már évek hosszú sora óta. Cson-
des, becsületes, halkszavú ember volt, aki
az iskolában tanított hazaszeretetet, val-
lásságot, kultúrát.

Erdélyi fiú volt. Amikor családot
alapított a Marosmentől a havasok vi-
lágából hozta ide Nógrádba a feleségét.

Boldog házasságot élt. Híve a
tavasszal elhunyt gyermekéig. Apró
kis árvát hagyott itt. Bedő Albert most a
vizsák után hazament, hogy parányi gyer-
mekének édesanyját hozzon Erdélyből.

Elhunyt feleségének a testvérétakarta
elvenni. Szabályszerű, utlevéllel vizummal
ment a régi hazába, hogy ott házasságot
kössön.

Az oláhok kémnek nézték s letar-
toztatták. Börtönbe vetették.

Igen nehéz, s diplomáciai uton is
roppant terhes volt a kémek drámájától
menteni.

Bedő Albert vasgyári tanító sorsa
mutatja, hogy milyen a Minoriták hely-
helyzete Oláhországban. V. B.

Teniszverseny. Augusztus 7-én
a SVE tenisz csapata Gyöngyösön a
GYAK csapattal mérkőzött. A versenyt
városunk versenyzői 7:3 arányban nyerték
le. A szép eredmény bizonyítja a
teniszcsapat fejlődését, jutalma annak
komoly munkának, amely különösen eb-
ben az időben a városi pályákon folyt.

Az egyesület elnöksége ismételt össze-
foglalásra kéri a teniszsport kedvelőit,
hogy — a futballhoz hasonlóan — or-
szágos viszonylatban kiváló eredmények-
ről számolhassunk be. Részletes eredmé-
nyek: Férfi egyes: 1. Jánosy—Mokra 6:1,
7:5, 2. Buzás—Kemenyik 6:4, 3:6, 6:4.
Schlatter—Solymosi 6:4, 6:2. Szántó-
Gerencsér 6:2, 6:0. Női egyes: 1. Polgár-
né—Dr. Nagyné 6:0, 6:3. Dr. Olajné-
Guthy 6:4, 6:0. Férfi páros: 1. Jánosy,
Kemenyik—Buzás, Solymosi 6:3, 8:6, 2.
Makra, Sterba—Gerencsér, Schlatter-
Dr. Nagyné, Sterba 1:6, 6:3, 6:3. Barthó,
Jánosy—Guthy, Solymosi 6:0, 8:6.

A R. Kat. Olv.köri Dalárda
kugliversenyére díjakat adomá-
nyoztak: Bíró Lajos, Budapest—Salgó-
tarjáni Gépgyár és vasöntő r.t., Duda La-
jos, „Hangya” Salgótarjáni áruaktrá,
Hegedűs Gyula, Jancsik Béla, Klubez Pál,
Kohn Lipót cég, Kovács Gyula, Kovács
Sándor, Révay Sándor, Salgótarjáni
„Hangya” szövetség, Simonfi Dénes,
Spielberger László, Salgótarjáni „Török
v.s.” Szövetség, Salgótarjáni Üveggyár
R.T., Szabó Pál, Szilárd István, Szőke
Imre, Vég Kálmán, a felajánlott díjakért
ez uton mond hálás köszönetet a verseny
rendezőisége.

Balassa Bálint szobrárt nagy ün-
nepélyességgel avatták fel Esztergomban
aug. 15.-én. A szobor talapzatára a kor-
mányzó is koszorút helyeztetett, úgy-
szintén a hercegprímás és más előkelő-
ség és intézmények.

Van, akit érdekel, hogy a m.
kir. kereskedelemügyi miniszter ur 60729/
933. évi rendeletével az 1922.XII. t. c. 13.
§-ában 64. sorszám alatt említett sütőipari
iparrendély alapján gyakorolható képi-
sítéshez költött iparrá nyilvánította. Az
iparrendély kiadása előtt az iparhatóság
köteles helyszíni szemle után megállapí-
tani, hogy a folyamodó részéről bejelen-
tett üzlet-telep s annak berendezkedése
az 59.667/1924. K. M. sz. rendeletben
megállapított követelményeknek megfelel.
Sütőipari termék előállítására létesített
üzlettelep lényeges átalakítását, vagy ki-
terjesztését az iparhatóságnak be kell je-
lenteni és az átalakított üzlettelepen,
illetve annak kiterjesztett részén az ipar
gyakorlását csak akkor szabad megke-
zdeni, ha az iparhatóság helyszíni szemle
után jögerősen megállapította, hogy az
üzlettelep berendezése megfelel az 1) be-
kezdésben említett követelményeknek.

SPORT SSE—HUNGÁRIA mérkőzéssel indul Tarjánban az új NB!

Holnap kezdetét veszi az új futball
bajnoki idény s Tarján futballjának kép-
viselője ismét az ország élcsapataival veszi
fel a versenyt. Az SBTC után most a
SSE kapcsolja be városunk futball sport-
ját az ország legjobbainak küzdelmeibe.
Uj harc indul, új reményekkel.

Az új Nemzeti Bajnokságnak már
az első fordulója csatáinak, de a saját hi-
ve számára is. (Az ismert F6-utcai sport-
cukrászdában díjat tűztek ki annak, aki
előre eltalálja az eredményt.) A rend-
kezésre álló lámpontok alapján realizá-
cióval, e mérkőzéshez kevés reményt
jósolhatunk. A hazai környezetből táp-
lálkozó lelkesedés azonban megelé-
gésre képes. A „futballban semmi sem
lehetetlen” jelszóval még pontra is lehet
kacsinogni. Az NB-ben való benne-
maradást, — mint láttuk azt annak idején az
SBTC-nél is — nem lehet csak a lelke-
sedésre alapítani. Még nem késő, de na-
gyon hamar késő lehet. A csapatot erő-
síteni kell s az NB verjékés küzde-
lmei még áldozatok árán is hétértől-hétre
minden körülményre tekintettel előke-
szíteni.

Az SBTC NB szereplésének idején
sok reménnyel kezdünk, kevés várni
bele. Most kevés a reményünk... hát
ha ismét csatlódni fogunk.

A két csapat várható összeállítását a
következő:
SSE: Barabás — Sümei, Vics — Mi-
secska, Gasparics, Manyas — Kovács,
Horváth II, Márkus, Komenda, v. Majoros.

Hungária: Szabó — Kiss, Bíró, —
Turán, Turay, Sebes, — Sas, Müller, Kar-
dos, Kisutzy, Titkos.

Hirschgyár melletti 327 □-öles
telek eladó, részben is; érdeklődni For-
gács-utca 56 szám alatt.

Salgótarján m. város polgármesterétől.
12881/1938. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az ország-
gyűlési képviselőválasztók névjegyzéke-
nek az 1938. évi XIX. t. c. alapján ösz-
szeállított névjegyzéktervezetei 1938. évi
augusztus 21-étől augusztus 31-éig a vá-
roskőháza tanácstermében közszemlére lesz-
nek kitéve.

A névjegyzéktervezetek 1938. aug-
usztus 22-étől augusztus 31-éig a sal-
gótarjáni kir. járásbírósnál is megte-
kinthetők, a hivatalos órák alatt és akor-
ról a megállapított díjak előzetes befizé-
se ellenében teljes, vagy részletes má-
solat kérhető.

A névjegyzék-tervezet ellen a köz-
szemlére tétel ideje alatt felszólalással
lehet élni Nógrád és Hont k. e. e. vár-
megyék körponti választmányához. A
névjegyzék-tervezetbe történt jogosultlan
felvétel miatt bármelyik választó, a kiha-
gyás miatt azonban csak maga az érde-
kelt szólhat fel.

A felszólalás írásban, vagy előszó-
val nálam lehet előterjeszteni. A felszólá-
lással meg kell indokolni, s a hozza-
melkél, illetőleg bemutatni kell a felszólá-
lásban előadottak igazolására alkalmas
okirati bizonyítékokat.

Salgótarján, 1938. augusztus 19.
Horváth László s. k.
polgármester h.

Hírek egy Isténben.
Hírek egy harásban.
Hírek egy isteni örök igazságban.
Hírek Magyarország földmódosításban.
Amm.

**Tropikálók
Imprimék
és egyéb nyári ruhák
száraz
vegylisztítása**

Szilágyi

gépjerejű üzemében tökéletes.
SALGÓTARJÁN, FŐ-UTCA 21.

Bányamozgók évadnyitása. A bagyalasjai és pállalvai bányamozgók három hónapi szünet után ismét megnyitnak, hogy előadásaiikkal hálás közönségük ismerettségét bővítsék a vasár- és ünnappajkait felidítsék. Első előadásuk 20. és 22-én lesznek a műsorukra kerül Bónyi Adorján nagy sikert aratott vígjátékából Nöti Károly által filmre átvitt „VIKI” vígjáték, Bárony Rózi, Jávör Pál, Kabos Gyula, Berkó Lili, Csontos Gyula, Rózsahégyi Kálmán, Pethő Attila, Zala Karola, Kiss Manyi és Maly Gerő, legkiválóbb magyar színművész értékeink szereplésével. A műsort kultur- és rajzfilm, valamint a Magyar világhírűdők egészíti ki. Előadások sorrendje: Bagyalasján szombaton és vasárnap délután 4 és este 8 órakor, Pállalván vasárnap, mérsékelt helyekkel délután 2 órakor. Rendes helyekkel este 6 órakor, valamint hétfőn este fél 8 órakor. Helyárak a régiók. Villamos közlekedés a szokásos helyekről biztosítva. Pontos megjelenést kérnek!

A starjáni város vendégforgalmi irodája f. év szeptember 4-én, vasárnap megfelelő jelentkezés esetén társas autóbussz kirándulást rendez „Körtúra a Mátrába” címen Pásztyó, Gyöngyös, Mátrafüred, Mátraháza, Kékes, Galyatető és Parád fűrdőre. Részvételi díj 6—P. Indulás szeptember 4-én reggel 8 órakor a főtéri állomásról. Jelentkezési határidő a részvételi díj lefizetésével augusztus 25 napjáig. Részvételi jegy váltatható Cserevics János úrnál Füleki u. 48. szám alatt, Szénási Istvánnál (Friedmann konfekciós üzlet) Csababerg Balázsnál Hangya divatruház üzletvezetőjénél és Jancsik Ferenc cukrászdájában.

Madárvédelem augusztusban. A Tiszajárási Mezőgazdasági Kamara közli, hogy augusztusban az odvakból távolítsuk el a fészkelemaradványokat és egészítsük el a macskákat a még tapasztalatlan fiatal madarakban, főleg az itatóból ivás és fürdés közben sok kárt tehetnek és az egész madárszaporulat, tehát így a telepítés sikerét is veszélyeztetik. Ezért madárvédelmi területünkön lehetőleg ne tartsuk meg a macskákat. A verebek esetleges utóköltéseit semmisítsük meg.

A svédek is megkedvelték a magyar zoldpaprikát. Az egyik nagykorú kiviteli cég a mult esztendőben zoldpaprika próbaküldeményeket szállított Svédországra. A zoldpaprikát a svédek nagyon megszerették és most nagyobb mennyiséget rendeltek. A szállítást már megkezdtek.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

Augusztus 20-án, szombaton d. u. 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel, 21-én vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel

3:1 A SZERELEM JAVÁRA

Bárony Rózi, Dénes Oszkár, Palóczy L. Kiegészítéssel: Magyar híradó.

Augusztus 22-én hétfőn és 23-án kedden 5 és 8 órai kezdettel

AZ ÉDES MOSTOHA

TASNÁDY FEKETE Mária, PÁGER ANTAL HARCRA SZÜLETTEM

Vadnyugati történet. Fősz.: Tom Tyler.

24-én, szerdán és csütörtökön 8 órakor. Francia filmgyártás remeke.

NINA PETROVNA

Kiegészítéssel: FOX HIRADÓ.

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.

Pályázat 3 kétételes ingyenes olasz utazásra. Az „Olaszországi Utitanácsadó” szerkesztősége kétételes díjtalan olaszországi ellátással (a vasúti jegyet is beleértve) jutalmazza azt, aki röviden a legjobban ismerteti, hogy „mi volt a legnagyobb élménye Olaszországban”. Ugyancsak a „Via” is kétételes ingyenes olaszországi ellátást ad annak az utasnak, aki legjobban indokolja, hogy melyik olasz város, üdülő, vagy fűrdő a legszebb Olaszországban. Ezenkívül kétételes olaszországi tartózkodással jutalmazza az olaszországi uton készült legjobb fényképfelvételeit is. A díjak odaítélését bizottság dönti el 1938. december 10-én, a legjobbak az „Olaszországi Utitanácsadó” 1939. évi számában fognak megjelenni, de azt magyarul is ismertetni fogja a római rádió is. További felvilágosítást nyújt az „Olaszországi Utitanácsadó” most megjelent 1938. évi kiadása és ezen 208 oldalas könyvecskét lapunk olvasói 20 fillér bérlet beküldése ellenében díjtalanul portómentesen megkapják, az „Olaszországi Utitanácsadó” kiadóhivatalától, Budapest, IV. Váci-utca 36. Ugyanide kell a pályamunkákat is beküldeni.

Megindult a bekötőtutak építése. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök parlamenti programbeszédében külön kifejezést adott annak, mennyire fontosnak tartja, hogy az ország mintegy 7-8000, eddig minden hozzáférő utat nélkülöző községe nagyobb forgalmi kőutakra és vasútvonalakra bekötő utakhoz jusson. Ezek közül a bekötőtutak-építkezések közül már erre az évre 3.567.000 pengő értékben 54 bekötőtutak építését és pedig tízezer négyzetméter területen kezdtek meg. Ezek az építkezések ez időszerint kerekén 6000 főnyi munkaeget foglalkoztatnak és pedig különös figyelemmel arra, hogy a szóbanlévő 54 község területén elsősorban a mezőgazdasági szükségessé jussanak a munkánál napszámos, kubikos és fuvarosmunkához.

Összeírják a lovakat és az öszvérokat. A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki a lovak és öszvérek összeírására és állatorvosi vizsgálata tárgyában. A rendelet értelmében évenként szeptember 1-től 10-éig terjedő időközben össze kell írni minden nem állami tulajdonban lévő lovat és öszvért. Minden egyes lórol és öszvérről — korralva tekintet nélkül — külön úrlapot kell a ló, vagy öszvértulajdonosának kitölteni. A községi előjáróság az úrlapokból minden év szeptember 1-éig minden ló és öszvértulajdonosnak anyai úrlapot szolgáltat ki ahány ló, illetve öszvére van. A rendelet arról is intézkedik, hogy az összeírás kötelezettség alá eső lovak és öszvérek közül azokat, amelyek az összeírás idején legalább két éve, évenként október 1-től november 30-ig terjedő időközben állatorvosi vizálatnak kell alávetni.

A Magyarság érdeke újítása a hírlapelőfizetés terén.

A kiling-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kiling-szelvényt kap az előfizetési díj beküldésekor. Ezen kiling-szelvényeket a kiling-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kiling-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kiling-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kiling-akcióban való részvétellel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kiling-akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőnek előnyös, és ezért örömmel közöljük, hogy városunkban újabban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Könyv- és papírkereskedések:
Végh Kálmán, Fűrdő u. 5. (3 százalé.)
Műbutorazatalkos gépjerejű:
Szabó János, Fűrdő u. 5. műbutorál (2%).
Szobalászt és mámoret:
Pörzssz János, Fűrdő u. 138. (2 százalé.)
Temetkezési vállalat és kocsigépjerejű:
Holles Mihály, Fűrdő u. 19. (5 százalé.)
Úrt- és műtárgyak, gyorstárgyak:
Csomleky István, Fűrdő u. 19. (5 százalé.)
Úrt- és műtárgyak:
Jancsik Béla, Fűrdő u. 116. (3 százalé.)

Telefonszám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefonszám: 46.

mint ÉLASZ. Mátavideki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 24. szám. — Kései: TÁBORI GYULA főtitkár.

Meghívó.

A Salgó Serleg Csoport, mint ÉLASZ Mátavideki III. Osztály 1939. év augusztus hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor a Salgó Serleg Csoport hivatalos helyiségében tartja évi rendes tisztújító közgyűlést a következő tárgysorozattal:

- 1) Elnöki megnyitó.
- 2) Jogosult résztvevők igazolása.
- 3) Az elnökség jelentése az elmúlt 1937—38. sportévről.
- 4) Pénztáros, ellenőr és számvizsgálók jelentése és felmentvények feletti határozathozatal.
- 5) Az új sportív költségvetésének megállapítása.
- 6) Az új vezetőség megválasztása.

7) Rendes tagok indítványa, melyek a a közgyűlés előtt legalább 1 nappal írásban nyújtandók be a titkársághoz.

Kelen Gyula
elnök.

Tábori Gyula
főtitkár.

Értesítés.

Értesítjük az egyesületeket, hogy a közgyűlésen minden egyesület 1 taggal képviselheteti magát, akiket elnök, titkár aláírásával ellátott megbízólevellel kell a közgyűlésre küldeni, ahol ezen megbízó levél felmutatása mellett gyakorolhatják tanácskozási és szavazati jogukat. (Megbízólevelében helyettes is megnevezhető.) Tanácskozási és szavazati jogot a tisztikar tagjai saját személyükkel gyakorolják.

Kelen István
elnök.

Tábori Gyula
főtitkár.

Olcsóbb lett a papír, a cement, a rézgálic és a rádió. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa 1938. június első napjától kezdve az író- és nyomó papírosok árát 4—5 százalékkal, a csomagoló papíros árát 6—8 százalékkal csökkentette. A kormánybiztos a papírgárakkal újra felvett tárgyalásai során olyan megállapodást létesített, hogy az összes papírfajták gyári árai augusztus 10 napjától kezdve újabb 4—5 százalékkal csökkenetnek. Az újabb csökkentés a június 1-én véghezvitt ármérsékléssel együtt végeredményben azt jelenti, hogy a papírárak mintegy 8—13 százalékkal estek vissza. A cementgyárak augusztus első napjaitól kezdve a műtárgyépítési munkához felhasználandó cement árát mázsánként 1 pengővel csökkentik, de ugyancsak 1 pengő mázsánkénti engedmenyt adnak a kormánybiztos közbejárására az Öntözésügyi Hivatal munkálatainál augusztus 4 napjától kezdődően felhasználandó cement áránál is. A jövő évi rézgálic-ellátás szempontjából a mezőgazdaságra nézve, igen számottevő annak a tárgyalásának eredménye, amelyet az árkormánybiztos a rézgálic árának ellenőrzése érdekében folytatott. Máris valószínű azonban, hogy a vörösréz jövő évi árának szerepe lesz azoknak a megállapodásoknak, amelyeket a kormánybiztos a vörösréz rézgálicra való feldolgozása tekintetében tett. Tekintettel a rádió kulturális jelentőségére, a kormánybiztos fontos feladatának tartotta a rádiókészülékek árának csökkentését. A kormánybiztos különösen nagy súlyt helyezett a legkezelebb néprtegek igényeit kielégítő úgynevezett „népvevő” készülékek eladásának ármérséklésére. Ennél a cikkelnél az ármérséklés kerekén 10 o/o. A mult esztendő gyártású készülékek ára ezidén 10—20 o/o-ka lesz olcsóbb.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járásipartestület pályázatot hirdetett nyilvános versenytárgyalás alapján a Kassai-sor 42. sz. alatt fekvő székházában lévő jól jövedelmező érttermek és egyéb vendéglői helyiségeinek, az ezekhez tartozó berendezési tárgyaknak a egy kétszobás vendéglőslakásnak, továbbá színháztermének berendezására. A bérlet kezdete f. év október 1.

A pályázatok f. év szeptember 20-ig küldhetők be az ipartestület címére. Csak megfelelő képesséssel rendelkező vendéglős pályázhat. Az ipartestület előjárásait fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül azt fogadja el, amelynek beadóját úgy szakmai, mint egyéb szempontokból a legalkalmasabbnak tartja. A szerződéstervezt díjtalanul megkapható az ipartestülettől.

Salgótarján, 1938 augusztus 18. án.

Láng Kálmán s. k. Zsiday István s. k. ípt. jegyző.

TENISZÜTŐK

KEZDŐK, HALADÓK ÉS VERSENYZŐK RÉSZÉRE LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGJOBB KIVITELBEN

VÉGH KÁLMÁN

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDESBEN KAPHATÓKI

A starjáni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság 3019/1938 tk. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A Salgótarjáni Takarékt és Hitelezővetkeztet végrehajtók kiskoru Laigt Andrá és kiskoru Laigt Mária (Képy. Laigt Andrá írv. képviselő) végrehajtást szavadtok ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881. LX. tc. 144. 146 és 147 §-a valamint az 5610/1931 M. E. az 35000/1931 L. M. sz. rendeletek értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 114 P. 48 fillér tökékevelés, 385 P.-nek 1932 március 10. től járó 6 százalékos kamata 14 50 P. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverés kényverint ezuttal megállapított 15 P.+15 P. költség behajtása végett a Zaggyardón kőszéhez tartozó s a verekőlő 28 szu. tüknyben A. 1. sor és 269 hrzi az. a foglalt legelő, erdő” ingatlanból B. 204 és 205 sorozamok szerint kiskoru Laigt Andrá és kiskoru Laigt Mária végrehajtást szavadtok neven álló jutalekára: 200 P. kikáltási árban, mely ingatlan illetőleg a Salgótarjáni Takarékt és Hitelezővetkeztet végrehajtó érdekében a kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alul el nem adható.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Zaggyardón kőszégházánál megtartására 1938. évi aug. hó 16. napjának délután 10 óráját tűri ki. Az árverési szavadtok kötelek bánápnél a kikáltási ár 10 százaléka csupénben vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapíroban a kiküldöttlenni letenni, vagy a bánápnélnek előleges bírói letétbe helyezéséről kikáltott letéti eliamerénynt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. tc. 147. 150. 170. §§. 1908. XLI. tc. 21 §).

Az, aki az ingatlanról a kikáltási árnl magasabb ígértet tett, ha többet senki sem ígér, köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapított bánápnél az általa ígért ár ugyanannyi arszázalékkal kiegészíteni.

Salgótarján, 1938. évi május hó 15. n.

Dr. Káldy-Papp Tibor s. k. ípt. jegyző.

A bánápnél kikáltási ár: 100000 P.

Hirdessen!

A Munka

politikai
hetilap!!!

460/1938. vht. szám.

Arverési hirdetmény.

Dr. Vogl Béla ügyvéd által képviselt Benkő Textillipari Rt. Pestszentlőrinc és csatl. tsa javára 299 P. tőke és több követelés és járulékal erejéig a starjáni kir. járásbíró 1937. évi 3273/4. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szavadtok 1938. évi február hó 1-én foglalt 1450 P. becsértékű ingóságokra a starjáni kir. járásbíró 3736/1937. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak végrehajtást szavadtok lakásán, Csered-Mészárosi puszán lenendő megárlására határidőül 1938. évi augusztus hó 24. napjának délután 3 óráját tűzték ki, amikor a bíróság foglalt tiszbura, rozsbura, árpa, zab, anyabirkák, bárányok, zabosbüköny a egyéb ingóságokat a legtöbbet igényérő kőszéznizetése ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikáltási ára egyezzer pengő fölül van, az 5610/1931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikáltást ár egytredésénél bánápnélul letessék.

Salgótarján, 1938. évi augusztus hó 1-én.

Törő Gyula

kir. [bíró] végrehajtó.

Nyomatatlajdonos: Végh Kálmán.